Załącznik do Zarządzenia Nr 0050/71/17
Prezydenta Miasta Tychy
z dnia 8 marca 2017 r.

PROGRAM PROFILAKTYKI I PROMOCJI ZDROWIA DLA MIASTA TYCHY NA ROK 2017

Miasto Tychy jako gmina i miasto na prawach powiatu odpowiedzialne jest zgodnie z obowiązującymi ustawami za zadania w zakresie ochrony i promocji zdrowia.

Obowiązujące przepisy to:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016r. poz. 1793 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. z 2016r. poz.1638 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2016r. poz. 1445 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 11 września 2015 o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1916 z późn. zm.);
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 sierpnia 2009 r. w sprawie priorytetów zdrowotnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 137, poz.1126).

Na podstawie sytuacji zdrowotnej mieszkańców oraz zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia Miasto od wielu lat kontynuuje działania na rzecz poprawy zdrowia swoich mieszkańców poprzez organizację programów, akcji oraz działań prozdrowotnych. Główne założenia programu to profilaktyka onkologiczna, wczesne wykrywanie chorób, rehabilitacja dzieci z wadami postawy oraz rozpowszechnianie działań promujących zdrowie poprzez prowadzenie edukacji zdrowotnej. Działaniami obejmuje się jak najszerszą grupę odbiorców w różnych przedziałach wiekowych.

Na podstawie danych, opublikowanych przez Ministerstwo Zdrowia wynika, iż zachorowalność w województwie śląskim w okresie 2015-2029 w zakresie kardiologii wzrośnie z poziomu 48 tysięcy do poziomu 53,2 tysiące. Choroby serca są pierwszą pod względem częstości przyczyną zgonów mieszkańców naszego województwa. Dotyczą najczęściej ludzi w wieku starszym dlatego biorąc pod uwagę proces starzenia się ludności należy spodziewać się wzrostu zachorowań chorób układu krążenia w najbliższym czasie.

Podobnie kształtuje się sytuacja dotycząca zgonów z powodu chorób onkologicznych. Z danych jasno wynika, iż jest to druga przyczyna zgonów mieszkańców naszego województwa. Współczynnik rzeczywisty zgonów z powodu nowotworów mieszkańców woj. śląskiego w latach 2011-2013 był wyższy od ogólnopolskiego o 7,6 % i wynosił 261,7 na 100 tysięcy ludności. Najczęściej występujące nowotwory złośliwe, z powodu których występują zgony w naszym województwie to nowotwory płuc (22,5%), rak piersi (14,4%), nowotwory dolnego odcinka układu pokarmowego (12,1%) oraz nowotwory gruczołu krokowego (7,6%).*

Reasumując można podkreślić, że założenia programu stanowią odpowiedź na potrzeby zdrowotne mieszkańców, która kształtuje się podobnie jak w całym województwie śląskim. Na podstawie danych za 2013r. według Krajowego Rejestru Nowotworów wynika, że w Tychach najwięcej odnotowano zachorowań na nowotwory płuc i oskrzeli tj. wśród 69 osób oraz 60 zgonów z tego powodu. Na drugim miejscu znalazł się rak piersi u kobiet 57 zachorowań i 23 zgony oraz rak gruczołu krokowego u mężczyzn: 46 zachorowań i 19 zgonów. Kolejnym nowotworem, który pod względem częstotliwości jest najczęstszy to rak jelita grubego łącznie u mężczyzn i kobiet zanotowano 40 przypadków zachorowań oraz 22 zgony.

Planowane jest również podjecie działań o udowodnionej skuteczności w zakresie profilaktyki grypy. Grypa jak i powikłania pogrypowe stanowią istotny problem zdrowotny głównie osób starszych powodujący niejednokrotnie zwiększoną hospitalizację. Niosą ze sobą również wysokie ryzyko zgonu. Szczepienia przeciwko grypie są rekomendowane przez Światową Organizacje Zdrowia jako zapobieganie występowaniu choroby co ma istotne znaczenie wśród osób narażonych na ryzyko wystąpienia grypy.

Działania podejmowane w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia obejmować będą obszary profilaktyki onkologicznej, stomatologicznej, wad postawy, chorób cywilizacyjnych oraz działania edukacji zdrowotnej i promującej zdrowy styl życia. Tryb wyboru realizatorów zostanie określony każdorazowo w ogłaszanych konkursach zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Realizacja programów polityki zdrowotnej będzie możliwa jedynie po uzyskaniu opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji.

Ustala się następujące obszary programów polityki zdrowotnej na rok 2017

1) **Programy profilaktycznych szczepień mieszkańców**
   a) Program zapobiegania czynnikom ryzyka raka szyjki macicy – szczepienia przeciw HPV dla dziewcząt 12-letnich w mieście Tychy
   b) Program profilaktycznych szczepień przeciwko grypie dla osób powyżej 65 r.ż. w mieście Tychy

2) **Profilaktyka i promocja higieny jamy ustnej oraz zapobiegania próchnicy wśród młodzieży szkolnej**
   a) Program profilaktyki stomatologicznej „Zdrowe zęby”
3) **Profilaktyka i promocja zdrowia w zakresie chorób nowotworowych**
   a) Program profilaktyki raka piersi wraz z prowadzeniem gabinetu samobadania piersi – program dla kobiet powyżej 20 r.ż w mieście Tychy;
   b) Program edukacyjny profilaktyki raka szyjki macicy dla dziewcząt z szkół średnich
   c) Program edukacyjny profilaktyki raka jelita grubego dla młodzieży szkół średnich
4) **Profilaktyka i promocja zdrowia w zakresie dysfunkcji narządu ruchu**
   a) Program profilaktyki wad postawy „Trzymaj się prosto”
5) **Profilaktyka i promocja zdrowia w zakresie chorób cywilizacyjnych**
   a) Program edukacyjny „Pierwsza Pomoc”

Istotnym aspektem kreowania polityki zdrowotnej w mieście Tychy jest jak najszersze aktywizowanie środowisk lokalnych w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia oraz popularyzacja zdrowia. Zakłada się podejmowanie współpracy pozafinansowej z podmiotami działającymi w omawianym zakresie m.in. w ramach Europejskiego Dnia Wiedzy o antybiotykach, Światowego Dnia AIDS, Światowego Dnia Rzucania Palenia.
W budżecie miasta na realizację programów polityki zdrowotnej przeznaczono w roku 2017 kwotę 577 000 zł. Program Profilaktyki i Promocji Zdrowia dla Miasta Tychy przeznaczony jest wyłącznie dla jego mieszkańców. Programy edukacyjne nie zawierające elementów badań, usług lekarskich czy rehabilitacyjnych mogą być prowadzone na rzecz wszystkich dzieci i młodzieży, uczęszczających do tyskich szkół.

*źródło Na podstawie Map potrzeb zdrowotnych w zakresie onkologii i kardiologii dla województwa śląskiego